

*ruig, onaf en binnenkort
wereldberoemd*

CULTUURWIJZER **N**OOORD

Eens per maand komen wij, de directies van culturele instellingen in Amsterdam Noord, bij elkaar aan de cultuurtafel. Er gebeurt steeds meer in cultureel Noord en wij voelen ons sterk betrokken bij al die ontwikkelingen. Om te laten zien hoe wij denken over kunst en cultuur in Noord, nu en in de toekomst, hebben we deze Cultuurwijzer opgesteld. Wij willen hiermee richting geven aan de culturele ontwikkelingen in Amsterdam Noord. De Cultuurwijzer is gebaseerd op korte interviews met ondergetekenden en is bedoeld voor creatieve ondernemers, kunstenaars, corporaties, het stadsdeel en de bezoekers van en deelnemers aan onze activiteiten. Ieder van ons heeft nog veel meer te zeggen dan hier staat. Onze dromen en verwachtingen lopen niet altijd parallel. Maar over de belangrijkste punten in de Cultuurwijzer zijn we het eens. Als vertegenwoordigers van het culturele veld in Amsterdam Noord zijn wij het afgelopen jaar het gesprek met elkaar aangegaan. Nu nodigen we iedereen die actief betrokken is bij kunst en cultuur in Noord uit om mee te praten.

KUNST EN CULTUUR IN NOORD: DE STERKE PUNTEN

Er kan veel, er is veel ruimte en het enthousiasme voor nieuwe plannen is groot. Pioniers zijn we niet. Noord bestaat ten slotte allang. Maar omdat Noord letterlijk en figuurlijk zoveel braakland kent voelt elk nieuw initiatief als een avontuur. Veel van de bewoners zijn niet verwend met kunst en steeds meer van hen zijn nieuwsgierig. Noord onderscheidt zich van het centrum: hier is de ruimte vaak ruig, rafelig en onaf. Voor valse pretenties is hier geen plaats. Dat bepaalt mede het karakter van de kunst die hier ontstaat, hier is nog ruimte voor broedstraten en andere originele initiatieven. Veel van ons werk is gericht op Noord en zijn bewoners: wijkgericht, laagdrempelig en kleinschalig. Het heeft bijna altijd een sociaal en maatschappelijk karakter. We zoeken een verbinding tussen oude en nieuwe Noorderlingen. Er worden ook veel kinderen mee bereikt, zodat die zich kunnen ontwikkelen en later meer dan hun ouders cultureel actief zullen zijn. We werken graag samen. Want ondanks de verschillen in onze activiteiten bindt het ons dat we cultureel ondernemers zijn in een gebied waar nog zoveel te doen is voor de bewoners en de vitaliteit van het stadsdeel. Cultuur is van belang voor de economie in Noord. Ze levert werkgelegenheid op, maakt het wonen in Noord aantrekkelijker en levert meer diversiteit op. De charme van de ruimtelijkheid in combinatie met goede maatschappelijke en culturele voorzieningen

kan het stadsdeel ook economisch veel opleveren. Er is hier een open, breed en ondernemend netwerk van culturele initiatieven in de maak dat zich hiervoor hard wil maken.

KUNST EN CULTUUR IN NOORD: DE ZWAKKE PUNTEN

Opstarten gaat hier goed. Eenmalige projecten organiseren ook. Maar Noord is groot, de initiatieven liggen ver uit elkaar, zijn niet altijd goed bereikbaar en hebben vaak nog geen gevestigde reputatie. Buurten en voorzieningen liggen ver van elkaar af en het is niet overal even levendig op straat. Door de ruimtelijke indeling, de contrasterende bouwstijl van vooral laagbouw en hoogbouw en het ontbreken van een levendig, gevarieerd centrum is de culturele infrastructuur niet goed herkenbaar. Het valt nog niet mee om overzicht te krijgen en om duidelijk te maken wat hier allemaal gebeurt: aan elkaar, aan de bewoners en aan mensen die de pech hebben niet in Noord te wonen. Veel Noorderlingen zijn niet opgegroeid met kunst en cultuur. Die zijn dus niet makkelijk te bereiken. En een echte Noorderling laat zich niet zomaar overtuigen. Het stadsdeel staat open voor alles wat nieuw is, maar mist in onze ogen een heldere visie om daarbij gemotiveerde keuzes te maken. Het mist de kracht om wat nieuw is ook te blijven steunen, de kans te geven tot meer samenhang te komen en uit te groeien tot een culturele en maatschappelijke factor van belang. Cultuur lijkt de kraakwacht van Noord. Veel initiatieven zijn en blijven tijdelijk: tijdelijke broedplaatsen, tijdelijk theater, tijdelijk cultuurcentrum, tijdelijke accommodaties. Totdat de grondprijs hoog genoeg is en het tijd is voor de projectontwikkelaars? Noord is traditioneel geïsoleerd. Dat is een kracht maar ook een zwakte. We moeten ons niet alleen op Noord richten, maar ook op rest van de stad en de wereld. Amsterdam is te klein om als stadsdeel alleen je eigen verhaal te volgen. Kleinschalig is goed maar niet zaligmakend. Noord verdient ook een paar iconen: zonder een bioscoop, theater en museum die publiek trekken van heinde en verre blijven we leuk maar ongevaarlijk.

HOE ZIET CULTUREEL NOORD ER OVER TIEN JAAR UIT?

Over tien jaar moet Noord een plek zijn waar cultuurliefhebbers, kunstbestuurders en stadsontwikkelaars in de hele wereld over praten. We zijn er in geslaagd om vrije ruimte vrij te laten. De verbeelding heeft het gewonnen van nutsdenken en juist daar-

door is de maatschappelijke impact van de culturele initiatieven hier groot. Het élan van stadsdeelbestuur en corporaties zijn spreekwoordelijk geworden. Het ruige van de oude haven, de weerbarstigheid van de bewoners en de originaliteit die een kunstenaar hier moet hebben om te overleven garanderen een bruisend cultureel leven. Er staan kleine centra, podia en werkplaatsen over het hele stadsdeel verspreid: voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid in elke wijk. Er is ruimte voor enkele grotere iconen die in combinatie met andere functies zorgen voor ontmoeting, ontwikkeling en inspiratie. En de culturele ondernemers werken samen: in programma, organisatie en publiciteit. Tegelijk blijft er altijd ruimte vrij voor nieuwe plannen en plekken. Want dat is en blijft de kracht van Noord. Onze aandacht blijft sterk gericht op de opgroeiende jeugd. Die leren kunst en cultuur kennen als een vanzelfsprekend onderdeel van hun wereld. Steeds meer Noorderlingen werken in de kunst en cultuur. Het stadsdeel heeft aandacht voor elke fase in de ontwikkeling van culturele initiatieven: de start, de tijdelijke projecten en de permanente vestiging. We blijven kleinschalig en buurtgericht werken, maar altijd met een oog op het grotere, stedelijke en internationale verhaal. Die combinatie, heel lokaal met heel internationaal, maakt Noord uniek.

WAT GAAN WIJ DOEN OM HET ZOEVER TE KRIJGEN?

We organiseren ons in het zweet, elke dag weer, om steeds nieuwe mensen in huis te krijgen.

We zorgen voor een actief netwerk van culturele instellingen en initiatieven in Noord, met zoveel mogelijk connecties daarbuiten.

We brengen wat we doen aantrekkelijk naar buiten: naar de mensen in de buurt, maar ook naar mensen buiten Noord, om te laten zien dat kunst en cultuur bij de kwaliteiten horen van het wonen en werken hier.

We bieden werkgelegenheid aan gemotiveerde Noorderlingen uit alle lagen van de bevolking.

We zijn bemiddelaars: tussen de kunst en de bewoners, tussen de commerciële en niet-commerciële creatief ondernemers, de politici, de ambtenaren, de corporaties, het onderwijs en de culturele wereld buiten Noord.

WAT VERWACHTEN WIJ VAN HET STADSDEEL EN ZIJN PARTNERS OM HET ZOEVER TE KRIJGEN?

Dat ze kunst en cultuur erkennen als een onderscheidende kwaliteit van Noord, als een belangrijke toegevoegde waarde voor het wonen in en de beleving van het stadsdeel.

Kunst en cultuur horen op de politieke agenda. Ze verdienen een eigen wethouder, om de aandacht die ze nu krijgen ook voor de toekomst te garanderen.

Elk kind dat opgroeit in Noord heeft het recht en de mogelijkheid er kennis mee te maken en zijn talenten verder te ontwikkelen.

De schrijvers van de partijprogramma's roepen we op om kunst- en cultuurbeleid een plek te geven voor de komende bestuursperiode.

Van bestuurders en beleidsmakers verwachten we dat ze niet alleen lef en initiatief tonen in de keuze voor het nieuwe, maar ook standvastig ondersteunen wat goed werkt. Dat ze een heldere, gemotiveerde koers uitzetten voor wat ze wel en niet kiezen. Daarbij goed luisterend naar wat het culturele veld te vertellen heeft over de complexiteit, de ambities en de samenhang van hun werk. Dat ze niet geld blijven steken in verkenningen en onderzoek, maar aanbod en programmering faciliteren voor de huidige bewoners en de kinderen die nu in Noord opgroeien.

Dat ze hun formatie versterken om in de pas te blijven met het hoge tempo van de culturele ontwikkeling van Noord. Dat ze het sociale aspect niet boven het artistieke plaatsen. Kunst moet kunst mogen zijn. Want juist als je kunstenaars vrij laat kiezen ze zelf de momenten dat participatie van bewoners er echt toe doet, met des te meer effect.

Dat ze zich mengen in de grootstedelijke en landelijke discussie.

Dat ze het ruige, onaffe en kleinschalige waarin Noord uitblinkt blijven koesteren, terwijl ze de stap zetten naar de internationale toekomst van Noord.

JOHAN AKERBOOM > MUZIEKSCHOOL AMSTERDAM NOORD / SYLVIA FENNIS > ATELIERROUTE BOVEN 'T IJ / JAN HONEKAMP > IJAZZ / MARIEKE HUNZE > ATELIERS ZAMENHOFSTRAAT / CHRIS KEULEMANS > TOLHUISTUIN / ESTHER LAGENDIJK > OVER HET IJ FESTIVAL / SASKIA NOORDHUIS > NOORDJES KINDERKUNST / LETA SPOREN > DAT SCHOOL / PEIK SUYLING > YOUNG DESIGNERS & INDUSTRY / ASTRID VLUG > OBA NOORD / PAUL VONK > BUIKSLOTERKERK / FLOOR ZIEGLER > NOORDERPARKKAMER interviews: Döske van der Wilk Wilt u reageren of wilt u een keer plaatsnemen aan de Cultuurtafel? Laat het ons weten via, cultuurtafel@noorderparkkamer.nl

CULTUURWIJZER
NOORD
ruig, onaf en binnenkort
wereldberoemd